

Tragičen samomorilen poskus bolne ženske. Zasebnica Katarina Krainer, stara 36 let, stanujoča v Zagati-Romagna št. 2 je bila že delj časa bolna. Radi tega je bila v zadnjih dneh videti zelo potrtja. Včeraj jutraj okoli 7.30, ko se je njen soprog mudil v kuhinji, je vstala s postelje, stopila k oknu ter se vrgla iz drugega nadstropja na spodaj ležečo ulico; uboga ženska je obležala nezvestna.

Pretrajali prizor so videli nekateri ljudje, ki so šli v onem času tam mimo. Med tem ko so se trudili podati nesrečni ženski kako pomoč, je prihitel ves obupan na ulico njen mož. Na njegovo prošnjo se je nekdo izmed navzočih podal v bližnjo kavarno »Fabris« ter od tam telefonično obvestil o dogodku resiliš postajo. Na lice mesta prihiteli zdravnik in ugotovil, da ima Krainerjeva obe nogi zlomljene, poleg tega tudi poškodovano hrbtenico. Podal je nesrečni ženski prvo pomoč, nato so jo prepeljali v mestno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v kirurški oddelki. Pozneje je Krainerjevo zaslišal policijski agent, ki vrši službo v bolnišnici. Ženska je izjavila, da je bila radi bolzni za svojega moža nepotrebno breme; zato je hotela umreti, da s tem reši svojega moža.

Vesti z Goriškega

»Interview« pri poslancu Ščeku. V soboto so se javili v stanovanju posl. Ščeka štirje oboroženi mladeniči ter so zahtevali pojasnila z ozirom na članek, ki ga je prinesla sobotna »Voce dell'Isonzo« o prepovednem slavu v Rihemberku. Vseled tega obiska presenečenemu poslancu so rekli, da jih je poslalo uredništvo goriškega lista.

Poslanec Šček, kateremu ta »interview« ni nič kaj ugajal, posebno kar so bili »korespondenti« mesto peresa oboroženi z noži, se je s svoje strani obrnil na uredništvo za pojasnila, kjer so mu odgovorili, da oni niso dali nikomur podrobnih naračil.

Automobilska nesreča pri Kobaridu. O tej nesreči smo prejeli še sledeče poročilo: V ponedeljek ob 3 h. jutraj se je odpeljala iz Bovca, kakor navadno, korjera proti Kobaridu, kjer dobi zvezo z korjero Kobarid-Sv. Lucija. V njej se je vozilo 10 potnikov. Približno kake 3 km pred Kobaridom je korjera iz neznanh vzrokov okrenila nenadoma s ceste proti Soči, ki teče 100 m pod cesto. Na srečo so debela debla dreves ustavila približno 10 m pod cesto korjero na njeni smrtonosni poti. Le tej okoliščini se je zahvaliti, da so le 3 potniki težko ranjeni, medtem ko so ostali odnesli razen straha le manjše poškodbe. Težkoranjeno so šofer Stanzer, delavec Bruno Comini iz Cedada in Stella de Nardi iz Cordignana.

Na mesto nesreče so takoj prišli orožniški poročnik Radaelli in zdravnik Dr. Marangon iz Kobarida.

Težka nesreča na delu. V predilnici tvrdke Fosfori in Piubello v Vidmu je zagrabil med delom jermen stroja 17 letno Člodomiro Monaco ter jo drsal s seboj v dvakratnem obratu, nakar so jo z muko osvobodili iz smrtnega objema. Stanje nesrečne delavke je obupno.

Ruski koncert. V soboto, dne 6. in v nedeljo dne 7. t. m. nastopi v goriškem gledališču znani pevski zbor kubanskih kozakov, ki se vrača z uspešne turnee po Italiji. Nadejamo se, da bodo uspehi tega zbora po Italiji privabili v soboto in nedeljo številno občinstvo v goriško gledališče.

Poslovilni večer goriškega dijaštva. V okusno in času primerno okrašenih dvorani »Trgovskega doma« se je v soboto poslovilo slovensko dijaštvo od goriškega občinstva. Z veseljem ugotavljamo, da slovo ni bilo prav nič ganljivo in jokavo, ampak veselo, da, skoraj razposajeno.

Na sporedu večera je bilo petje ženskega okteta, ples devic, 3 pantomine in Komelov duet »Od železne ceste«.

K poedinim točkam bi imeli pripomniti, da so zelo ugajale »ruske igračke«, posebno je izzvala salve smeha II. »igračka«, katero so morali na splošno željo ponavljati. Nemalo je pripomogla k temu uspehu izborna maska gdnice. Primožičeve. Nikakor pa ni spadala na drugače jako okusni spored surova pantomina »jutranja toaletta«. Lepe so bile figure iz »plesa devic«, čeravno niso bile, ker precej težke, izvajane z vso preciznostjo. Tudi Devove pesmi je sprejel občinstvo z navdušenjem. Vspored je zaključil Komelov duet za sopran in bariton »Od železne ceste«. V soboto se je g. Borjančič v polni meri uveljavil s svojim sonornim baritonom, medtem ko gdc. Pečenkova vsaj v začetku ni bila razpoložena, šele proti koncu dueta je polagoma prišel njen prijetni glas do polne sile in veljave. Po končanem sporedu je otvoril predsednik »Adrije« g. Joško Pavlin z gospi dr. Medvedšekovo ples, ki je trajal ob živahnem razpoloženju globoko v noč. Goriško dijaštvo je lahko zadovoljno z uspehom večera, saj se je tudi občinstvo v obilnem številu odzvalo njegovemu vabilu. Uverjeni smo, da se bodo ti večeri ponavljali ob začetku šolskega leta ter da postanejo tradicionalna prireditev goriškega dijaštva.

Mezdne razmere v raznih državah od leta 1914. do 1922.

Mednarodni delavski urad v Ženevi je nedavno priobčil izid raziskovanj o razmerju med skupno vrednostjo mezd od začetku vojne in danes. Imenovani urad je bil osnovan kot odsek Zveze narodov. Svaha raziskovanja je bila pred vsem ta, da se ugotovi gibanje mezd v raznih državah zlasti v poslednjih mesecih, nadejamo se, da se vzporedne izpremembe v mezdah s povprečnimi cenami življenjskih potrebščin in se tako ugotovi resnična vrednost delavskih mezd. Razen tega, računane na podlagi predvojnih razmer, se je prišlo do izračunjenja razmerja današnjih mezd z mezdami v letu 1914. Z drugimi besedami hotelo se je dognati, koliko so se denarne mezde prilagodile večji draginji.

Podatki se nanašajo na Veliko Britanijo, Francijo, Belgijo, Švedsko, Dansko, Nizozemsko, Italijo, Nemško, Avstrijo, Bolgarsko, Združene države, Kanado, Južno Ameriko, Avstralijo in Indijo.

Glavni splošni zaključki so sledeči: Po resnični (kupni) vrednosti mezd se države sveta, o katerih so podatki pri roki, delijo v tri skupine namreč: na države, v katerih je vrednost mezd večja kot pred vojno; države, v katerih je vrednost mezd danes

enaka oni pred vojno; tretjič na države, v katerih je vrednost mezd nižja kot pred vojno.

Navtrajci za časa svetovne vojne se splošno nahajajo v prvi skupini — to je državam, kjer je resnična vrednost današnjih mezd enaka ali malo večja kot leta 1914 — pripadajo Velika Britanija, Francija, Belgija, Italija, Združene države, Kanada, Južna Amerika. Centralne evropske države, Nemčija in Avstrija, kakor tudi Bolgarija, spadajo v tretjo skupino, v kateri je resnična vrednost mezd nižja od vrednosti mezd pred vojno. V teh državah je znižana mezdna vrednost v glavnem posledica splošnih gospodarskih razmer, posebno pa finančnega položaja s stalno padajočo vrednostjo denarja, ne pa posledica okolnosti, da bi delodajalci svojevoljno zniževali mezde.

Resnična vrednost mezd pada v dobi ko draginja narašča, in raste, ako draginja pada. To pomenja, da mine nekoliko časa, predno se mezde prilagodijo spremenjenim cenam življenjskih potrebščin; med tem časom je delavec na slabšem, ako cene rastejo, na boljšem pa, ako cene padajo.

Težko je prerokovati, kako dolgo se bo še nadaljevalo kretanje mezd, in da-li se splošno povrnejo predvojni standardi resničnih mezd in razmerij nagrad za razne vrste ročnih in duševnih delavcev.

† Ivo Čipiko. 24. septembra je umrl v Novem Kaštelu v bližini Splita odlični dalmatinski pripovednik Ivo Čipiko. Dočakal je 54. leto. Kot sin zagorskega Krasa je posvetil svoje pripovedne talente opisu prirodnih lepot dalmatinskega Zagorja in socialnim razmeram tamošnjega seljaštva. Radi tega kraškega in dalmatinskega seljaškega značaja so njegove knjige kmalu zaslovene. Napisal je poleg manjših stvari zbirke novel »Primorske duše«, »Sa jadranskih obala«, »Kraj mora«, »Sa ostrva«, »Za kruhom«, »Pauci« in dramo »Na granici«, ki pa ni uspela. V osebnem občevarju se je odlikoval z veselo naravo, svežim humorjem in zabavnim duhom. Radi duhovite koserije so ga radi videli tudi na dvoru. Najprvo je služboval kot šumar po raznih dalmatinskih otokih. Med vojno se je bojeval na solunski fronti, zadnje mesece pa ga je bolezen pregnala iz Beograda, kjer je služil v prosvetnem ministrstvu, v njegov rojstni kraj.

Književnost in umetnost

Prevoz zemskih ostanov skladatelja Mokranjca v Beograd. Dne 26. septembra so prepeljali iz Skoplja zemskie ostanke največjega srbskega komponista, Stevana Stojanovića-Mokranjca, ki je dne 29. septembra 1914, ko so na mejah Srbije divjali že hudi boji, umrl v Skoplju v starosti 59 let, v Beograd, kjer so jih v soboto pokopali na najslavnejši način. Pogrebni svečanosti, ki so se vršile iz saborne cerkve, so se udeležili delegati številnih kulturnih, posebno pevskih društev iz cele države. Zalnega sprevoda se je udeležilo nad 30 tisoč ljudi. Ob grobu se je prvi poslovil od velikega harmonizatorja jugoslovanskih narodnih pesmi srbski vladika Irene, imenom srbske akademije univerzitetni profesor dr. Belič, za srbske glasbenike ravnatelj beogradske opere Binički, kakor tudi zastopniki hrvatskih in slovenskih pevskih društev.

Sport

Novoletna tekma za prvenstvo Jugoslavije med Gradjanskim in Saškom je prinesla veliko iznenađenje. Regularna tekma je končala neodločno z 1:1. Za 15 minut podaljšana igra je tudi ostala brez odločitve. Nadaljših 15 minut se vsled teme ni moglo odigrati. Od Gradjanskega je bila na višini le obamba, napad pa je bil nesiguren, Sašk je igral z velikim elanom. Proti koncu igre se je kazala lahka premoč Gradjanskega. Tekma se je odigrala v Zagrebu ob veliki udeležbi občinstva.

DARovi

Mesto venca na grob pok. strica Andreja Obersnel iz Lokve daruje Obersnel Ivan, Divača za sklad Edinosti L 100.—

Mesto venca na grob pok. stricu Andreju Obersnel darujejo bratje Ivančič L 60.— za »Solsko društvo«. Srčna hvala! Gospod Zorn daruje L 2. Šol. društvu.

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.

Trst, 3. oktobra 1923

ogrske krome	0-11	0-12
avstrijske krome	0.0310	0.0320
čehoslovanske krome	66.25	66.75
dinarji	25.40	25.70
leji	10.—	10.50
merke	za milijon	0-5
dolarji	22.20	22.35
francoski franki	132.—	132.50
švicarski franki	389.—	389.—
angleški funti papirnati	101.50	103.50

Inserirajte v »Edinosti«

Vrtinčari in kmetovalci pozor!

Spinača širokolista	à L. 6-80 kg
Radič zelen	18.—
Solatina	16.—
Repa jesenska	14.—
Motvilce	18.—
Detelja inkarnatka (rečca)	6.—

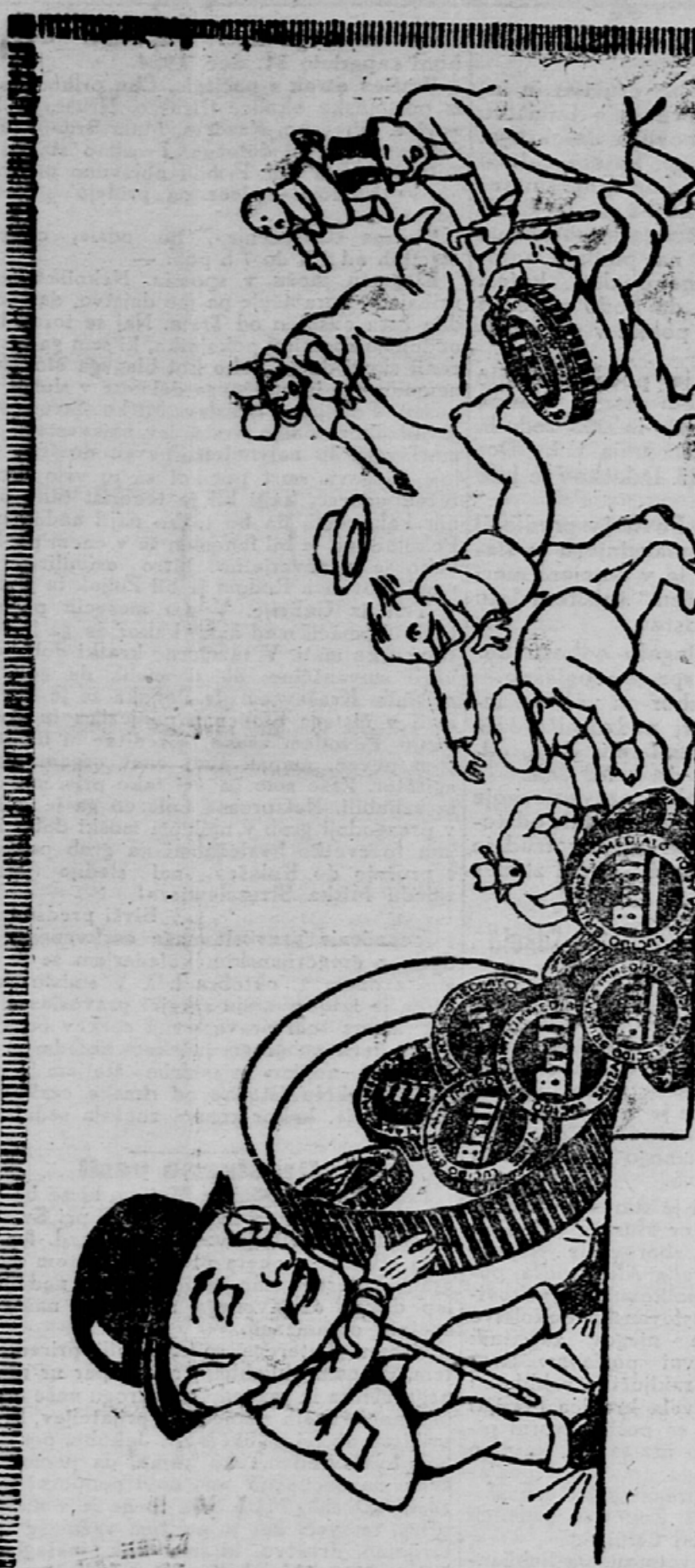
kakor tudi vsa druga semena, trave in cvetje, največje kaljivosti in čistoče se dobijo pri Kmetijski Zadrugi v Trstu, via Raffineria št. 7.

Pohištvo Via Udine 25

Novi dohodi.

Poročne sobe, iz trdega, masivnega, bukovnega, jesenovega, mahagonijevega, javorjevega, hruskovega lesa, posebno močne vrste, svetle, psiho s tremi zrcali. — Brezkonkurenčne cene. — Prodajo se tudi sobe za eno osebo. — Prodaje se najamne.

Zaloga v Via Udine 25
Pošiljate na deželo.

Zobotehnični ambulatorij Dr. Cicero
Teh. ravnatelj HERRY FIEL
Vsako V Vipavi od 8-12 pri zdravniku
nedeljo Dr. Ruzic
v št. vidu od 13 1/2 - 15 pri šoli
Vsako delo precizno in zajamčeno

ETERNIT-

Zaloga prej Piazza Vittorio Veneto 4
sedaj via Milano 12.

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebianca št. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.
Daje posojila na knjižice, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Uradno ure za stranke od 9 do 13.
Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Št. telef. 25-67.

Steklene šipe

vsake vrste in mere. Prodaja na debelo in drobno. — Postrežba na dom.
Cene zmerne. — Piazza Oberdan št. 3
(Hotel Europa) telefon 44-23. 31

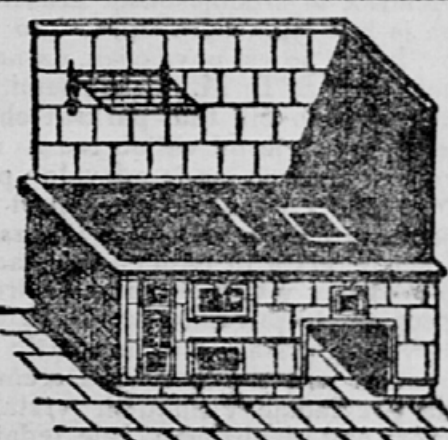
Naročajte in širite »EDINOST«

GIOVANNI SPERZA

Trst, Via S. Francesco d'Assisi 6.

Zaloga in izdelovalnica majoličnih in železnih peč in štedilnikov.

Izbera plošč za kuhinje, kopeli in klosete.
Zaloga plošč iz tirolskega in navadnega litega železa, vrat in pečic za ognjišča.
Izbera keramičnih in cementnih opek.
Sprejemajo se naročila in popraviljanja peč in štedilnikov. (50)

BANCA ADRIATICA

CENTRALA TRIESTE

Delniška glavica Lit. 15,000.000.—

Podružnice: Abbazia, Zara.

Afitranci zavodi: Jadranska Banka Beograd in njene podružnice: Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Novisad, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.

ADRIATISCHE BANK, WIEN

Frank Sakser State Bank: NEW-YORK
Banco Yugoslavo de Chile: VALPARAISO

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

navložne knjižice ter jih obrestuje po 3 1/2 %, vloge na žiro-račun po 4 %. Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes)

Zavodovi uradi, Trieste:

Via Cassa di Risparmio 5 — Via S. Nicolo 9. (Lastna palača)
Telefon št. 1463, 1793, 2676. Ključna postaja od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 16.

BRILL

Ako hočete imeti vedno lepe čevlje in kakor nove, čistite jih vedno z Brill-om, ki je biser čistil.

